

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. Jana Pawła II w Tomaszowicach
na lata 2023-2028

W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem... o to, aby umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich

Jan Paweł II

19.09.2023 r.

SPIS TREŚCI

I. OPIS PROGRAMU

1. Podstawy prawne s. 3
2. Założenia programu, misja i wizja szkoły s. 4
3. Uczestnicy programu i ich zadania s. 5
4. Sylwetka absolwenta szkoły s. 9

II. WSTĘPNA IDENTYFIKACJA PROBLEMU

1. Źródła s. 10
2. Wnioski z ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego na lata 2017-2022 s. 10

III. CELE PROGRAMU s. 12

IV. ZADANIA I TREŚCI PROGRAMU

1. Zadania i treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I-III s. 13
2. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV-VIII oraz innych sytuacji wychowawczych s. 17

V. ORGANIZACJA I SPOSÓB REALIZACJI (metody, formy) S. 22

VI. PROCEDURA BADANIA EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU – ewaluacja s. 23

VII. WYKAZ LITERATURY

VIII. ZAŁĄCZNIKI s. 25

I. OPIS PROGRAMU

1. PODSTAWY PRAWNE

Szkołę w działaniach dotyczących edukacji prozdrowotnej wspomagają akty prawne takie jak:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 25 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 26 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1610).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 16 sierpnia 2022 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.
- Statut szkoły.

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspierać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy i rozwojowi uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli samodzielni, ale też potrafili współpracować, byli kulturalni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni. Podejmujemy działania, aby rozwijać w uczniach poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni. Poprzez propagowanie idei wolontariatu i podejmowanie różnych inicjatyw na rzecz innych chcemy kształtować wśród dzieci i młodzieży wrażliwość na los potrzebujących, odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne. Wzorem do naśladowania i inspiracją do działania jest osoba Jana Pawła II - patrona naszej szkoły, jego życie, nauka oraz przesłania kierowane do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli. Podejmujemy działania rozwijające pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w czterech sferach: fizycznej (rozwój biologiczny), psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny), społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny).

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas młodszych oraz podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam ukształtować sylwetkę absolwenta naszej szkoły, który jest przygotowany do kontynuowania nauki w szkole średniej i posiada adekwatną do swojego wieku rozwojowego dojrzałość w czterech sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i moralnej.

Dążenie do dojrzałości w czterech sferach możliwe jest dzięki rozwojowi kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na samoświadomość, sprawczość, relacyjność, otwartość i kreatywność, rozumianych jako:

- **samoświadomość** – budowanie akceptacji siebie, osiąganie spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzenie pozytywnego obrazu tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym oraz poczucia własnej godności;
- **sprawczość** – wyznaczanie realnych celów i ich osiąganie dzięki własnej aktywności, pozytywne nastawienie do życia, motywacja do działania, kształtowanie umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, planowanie własnego rozwoju, rozwijanie poczucia celowości działania;
- **relacyjność** – budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienie uczuć innych, poznawanie sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądaných społecznie celów, promowanie prospołecznych wartości, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włączanie się do działania na rzecz społeczności, promowanie pozytywnych wzorców osobowych, budowanie prospołecznych relacji rówieśniczych;
- **otwartość** – zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;
- **kreatywność** – kształtowanie twórczego podejścia do rozwiązywania problemów dzięki umiejętnościom: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostać wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności fizycznej, rozwój sfery psychicznej, w tym duchowej, społecznej, aksjologicznej.

MISJA SZKOŁY

Szkoła, poprzez działania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, które są organizowane zgodnie z przepisami prawa, normami i duchem patriotyzmu, przygotowuje dzieci do podjęcia nauki na kolejnych etapach edukacyjnych, a w dalszej perspektywie do życia w rodzinie i społeczeństwie.

WIZJA SZKOŁY

Szkoła rozwija się; nieustannie zachodzą w niej procesy skupione wokół głównych zadań, tj. edukacji, wychowania i opieki nad uczniami. Kierunki rozwoju szkoły wyznaczają ogólne przepisy zewnętrzne oraz jej społeczność (uczniowie, nauczyciele, rodzice) tworząca szkołę jako organizację.

3. UCZESTNICY PROGRAMU I ICH ZADANIA

Definicje:

Uczeń SP w Tomaszowicach to:

rozwijający się systematycznie i celowo młody człowiek, któremu szkoła zapewnia bezpieczeństwo, podmiotowość, warunki rozwoju intelektu, osobowości, postaw etycznych, właściwej samooceny oraz indywidualną pomoc psychologiczno-pedagogiczną, zmotywowany do nauki i wykorzystujący warunki do osiągnięcia sukcesów na miarę swoich możliwości, przestrzegający norm społecznych i zasad zachowania akceptowanych w szkole.

Nauczyciel SP w Tomaszowicach to:

specjalistycznie i przedmiotowo wykwalifikowany i doskonalący się systematycznie pedagog, otwarty na zmiany i najnowsze teorie pedagogiczne oraz na potrzeby dzieci, czerpiący zawodową satysfakcję z bycia przewodnikiem i autorytetem, komunikujący się z dziećmi językowo i pozawerbalnie bez przemocy, samodzielnie i skutecznie rozwiązujący szkolne problemy, efektywnie współpracujący z uczniami, rodzicami i środowiskiem.

Rodzic ucznia SP w Tomaszowicach to:

świadomy odpowiedzialności za wychowanie swojego dziecka i współpracujący w tej dziedzinie ze szkołą dorosły człowiek, wspierający rozwój intelektualny, moralny i społeczny swojego dziecka zgodnie z uniwersalnymi zasadami i normami, pozostający w kontakcie ze szkołą i wspierający działania organizacji i nauczycieli w miarę potrzeb i własnych możliwości, mający wiedzę o postęпах w nauce i zachowaniu dziecka w szkole.

Kultura organizacyjna:

Sposoby wypełniania obowiązków przez nauczycieli charakteryzują się elastycznością, wiedzą i doświadczeniem. Umożliwiają one pełne zaangażowanie i nadzór nad osiągnięciem celów, przez:

- otwartość na potrzeby statutowych organów szkoły,
- pochylenie nad indywidualnymi problemami członków szkolnej społeczności,
- podmiotowość ucznia,
- obiektywizm i rzetelną ocenę oraz motywowanie nauczycieli do pracy na rzecz uczniów,
- współpraca z rodzicami i ich aktywizacja na rzecz uczniów.

Zadania i zakres odpowiedzialności:

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają przyjętych w szkole norm postępowania, zapisanych w statucie i procedurach;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze statutem szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację działań wychowawczych i gromadzi istotne informacje o uczniach (teczka wychowawcy klasy);
- realizują Program wychowawczo-profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec ucznia, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują wychowawcę o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu, tolerancji, współpracy, bezpieczeństwa, poszanowania zdrowia i życia drugiej osoby;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Pedagog szkolny, psycholog:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli i innych specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły oraz wspiera w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Pedagog specjalny:

1. Współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi szkoły realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia.
2. Współpracuje z zespołem nauczycieli pracujących z uczniem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
3. Wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem;
 - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych;
 - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
4. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami, ich rodzicom i nauczycielom;
5. Współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami;
6. Przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki w zakresie zadań określonych w pkt 1–5.

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;

- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

4. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Tomaszowicach:

- w sferze fizycznej jest sprawny fizycznie, dba o zdrowie, higienę i kondycję fizyczną oraz bezpieczeństwo;
- w sferze psychicznej jest kreatywny, ciekawy świata i wiedzy, zainteresowany dziedzictwem kulturowym, zdolny do sterowania własnym kształceniem. Zna podstawowe fakty z życia i naukę Jana Pawła II – patrona szkoły;
- w sferze społecznej jest otwarty, empatyczny, asertywny, umiejący współpracować w zespole, posiadający umiejętności komunikacyjne, potrafiący rozwiązywać konflikty, podejmujący działania na rzecz innych, właściwie wykorzystujący technologię informacyjną i komunikacyjną;
- w sferze moralnej jest człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, potrafiącym stawiać sobie cele i je aktywnie realizować. Ma pozytywny obraz samego siebie, poczucie własnej godności i tożsamości narodowej, potrafi w drodze autorefleksji ocenić swoje postępowanie.

II. WSTĘPNA IDENTYFIKACJA PROBLEMU

1. ŹRÓDŁA

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zasoby osobowe i materialne szkoły oraz lokalnego środowiska;
- wyniki przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły badań określających poziom i obszary zapotrzebowania na profilaktykę.
- analizę dokumentacji działań wychowawczych i interwencyjnych podejmowanych przez wychowawców i pedagoga szkolnego;
- analizę arkuszy sytuacji wychowawczej w poszczególnych klasach;
- sprawozdania z realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole wnioski końcowej ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego na lata 2017-2022

2. WNIOSKI Z EWALUACJI SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO NA LATA 2017-2022

1. Objąć pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów potrzebujących wsparcia psychologicznego oraz psychoedukacji dotyczącej emocji i adekwatnych reakcji na nie oraz wykorzystania technik radzenia sobie z nimi w sytuacjach społecznych.
2. Realizować na godzinach wychowawczych tematy dotyczące zdrowia psychicznego uczniów, np. „Jak dbać o swój nastrój?”.

3. Zachęcać rodziców do przejawiania większego zainteresowania sprawami dotyczącymi ich dzieci, aby w większym stopniu angażowali się w pomoc dzieciom w pokonywaniu pojawiających się trudności w szczególności dotyczących zdrowia psychicznego, mając na uwadze zmniejszenie roszczeniowości do pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły.
4. Aby zwiększyć umiejętności organizowania przez uczniów czasu wolnego należy zwrócić uwagę na bardziej zróżnicowaną propozycję zajęć oraz na zaangażowanie rodziców do uczestnictwa zarówno we wspólnym jego spędzaniu, rozmów na temat zainteresowań ucznia oraz wspólną organizację czasu wolnego uwzględniając potrzeby, zdrowie fizyczne i psychiczne ucznia.
5. Proponowane szkolenia rady pedagogicznej dotyczące realizacji zaleceń:
 - Czym jest odporność psychiczna i jak ją kształtować u uczniów?
 - Działania nauczyciela wspierające uczniów w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych
 - Dialog motywujący i rozmowa skoncentrowana na rozwiązaniach – narzędzia ułatwiające współpracę z uczniem i rodzicem
 - Jak zadbać o dobrostan nauczycieli: techniki relaksacyjne, sposoby redukcji stresu, obniżanie napięcia emocjonalnego, profilaktyka depresji, jak nie dać się wypaleniu zawodowemu i wzmocnić motywację do pracy.

Opis sytuacji wychowawczej szkoły.

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tomaszowicach to placówka oświatowa znana w lokalnym środowisku ze względu na bogatą historię i tradycję. Powstała w 1911 r. i służyła kilku pokoleniom mieszkańców Tomaszowic. Z roku na rok przybywa uczniów i zmienia się specyfika potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego, co ma wpływ na podejmowane przez szkołę działania wychowawczo-profilaktyczne.

Dobrą praktyką naszej szkoły jest podejmowanie aktywnej współpracy między nauczycielami, uczniami, rodzicami oraz instytucjami i podmiotami lokalnymi i zewnętrznymi. Szczególnie cenimy sobie współpracę z parafią rzymskokatolicką w Tomaszowicach oraz filią biblioteki gminnej w Jastkowie z siedzibą w Tomaszowicach. Współpraca pozwala nam na kompleksowe działania i wpływa na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Analiza wyżej wspomnianych dokumentów wykazała, że **mocnymi stronami** naszej szkoły są:

- wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa w odczuciu uczniów, rodziców i nauczycieli;
- klimat szkoły sprzyjający rozwojowi uczniów;
- szeroka oferta zajęć dodatkowych, w których uczestniczą uczniowie, zależnie od potrzeb;
- zazwyczaj uczniowie przejawiają zachowania pozytywne, co oznacza, że tylko incydentalnie pojawiają zachowania niepożądane;
- w odczuciu uczniów wychowawcy służą informacją i radą, wysłuchują w sprawach ważnych, dodają uczniom pewności siebie, wiary w swoje możliwości, traktują równo wszystkich podopiecznych;
- uczniowie nie mają poczucia przyzwolenia na żadne z zachowań dysfunkcyjnych i wykazują negatywną postawę wobec zachowań ryzykownych rówieśników (palenie tytoniu, picie alkoholu, agresja werbalna i fizyczna). Prawdopodobnie odmówiliby

zapalenia tytoniu lub wypicia alkoholu i w większości znają sposoby na skuteczne odmawianie;

- ok 40 % uczniów deklaruje częste podejmowanie praktyk religijnych, co jest w świetle badań czynnikiem chroniącym;
- rodzice mają wysokie poczucie zadowolenia w zakresie relacji z dziećmi i kontaktów z nauczycielami;
- niski jest odsetek dzieci wychowujących się w rodzinach niepełnych (10 %);
- duża liczba uczniów i rodziców deklaruje brak w środowisku rówieśniczym i rodzinnym zachowań takich jak: palenie tytoniu, agresji fizycznej, picie alkoholu.

Do **słabych stron**, stanowiących potencjalny czynnik ryzyka należy zaliczyć:

- słabe umiejętności samodzielnego rozwiązywania konfliktów rówieśniczych w grupie uczniów młodszych, co niesie brak umiejętności świadomego przeproszenia
- zbyt mało czasu wolnego dzieci spędzają ze swoimi rodzicami, rzadko korzystają z dóbr kultury poza domem, zbyt długo „przesiadują” przed telewizorem i komputerem, co potwierdzają również rodzice;
- brak wystarczającej kontroli rodzicielskiej podczas korzystania przez ucznia z internetu w domu;
- uczniowie mają niski poziom wiedzy na temat działania alkoholu- w sytuacji propozycji sięgnięcia po używkę uczniowie zazwyczaj odmawiają, bez podawania przyczyny. Tylko nieliczni wykazali, że odmawiają z obawy o uzależnienie;
- około 25% uczniów doświadczało dręczenia z użyciem internetu (ośmieszające komentarze, dokuczliwe i przykre SMS- y, wyzwiska na czacie/portalu, publikowanie ośmieszających zdjęć, filmów, obraźliwe wiadomości przez komunikator, celowe wykluczenie lub nie dopuszczanie do grona znajomych). Wśród nich są tacy, którzy sami dopuszczali się cyberprzemocy (26%);
- około 37 % uczniów w klasach IV-VI uważa, że nauka nie jest niezbędna do osiągnięcia celów;
- uczniowie w wolnym czasie podejmują aktywność sportową, zwłaszcza w klasach IV-VI. Można zaobserwować, że starsi uczniowie coraz częściej rezygnują z tych aktywności na rzecz spędzania czasu w internecie;
- trudne sytuacje uczniowie konsultują z rówieśnikami lub rodzicami. W tych chwilach chcą być sami, płaczą, słuchają muzyki, oglądają TV lub korzystają z komputera.

III. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Kształtowanie wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia określonego w modelu absolwenta w wymiarze fizycznym, psychicznym, emocjonalnym, intelektualnym, społecznym oraz duchowym, który ma poczucie własnej wartości, jest odpowiedzialny za własne bezpieczeństwo i zdrowie poprzez stworzenie w szkole warunków do rozwijania pozytywnych, społecznie akceptowanych postaw i zachowań.

CELE SZCZEGÓLOWE:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.
2. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
3. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.
4. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.
5. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
6. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.
7. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
8. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia.
9. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
10. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.
11. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

IV. ZADANIA I TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

1. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji na poszczególnych etapach kształcenia oraz godzinach do dyspozycji wychowawcy

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III

Obszary	Zadania – klasy I - III
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • kształtowanie umiejętności zgłaszania własnych potrzeb wynikających z sytuacji zdrowotnej; • rozwijanie wrażliwości wobec osób chorych i niepełnosprawnych;

	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie prawidłowej organizacji zabawy, nauki i odpoczynku; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • dbanie o podtrzymywanie obopólnego kontaktu i relacji między klasą a uczniami znajdującymi się w sytuacji choroby; • rozwijanie empatii i postaw chroniących przed wykluczeniem uczniów realizujących obowiązki szkolny poza szkołą i niepełnosprawnych; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym oraz umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie

	<p>od religii, statusu materialnego i wieku;</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób oraz respektowanie ich praw, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; • kształtowanie szacunku do osoby i dorobku patrona szkoły, Jana Pawła II; • kształtowanie postaw uczniów wobec świata i ludzi w myśl jego drogowskazów; • wychowywanie w duchu poszanowania godności drugiego człowieka; • przybliżenie postaci patrona jako wzoru w kontaktach z innymi, a także człowieka mającego pasję i ceniącego rzetelność w wykonywaniu swoich obowiązków; • inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; • przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; • kształtowanie właściwych zachowań wobec własnego organizmu, problemów zdrowotnych i procesu leczenia mimo często towarzyszącym temu widocznym skutkom ubocznym; • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimediiów; • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków

	<p>komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;</p> <ul style="list-style-type: none">• kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.
--	--

2. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV–VIII

Obszar	Zadania				
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości własnym oraz ludzi z bliższego i dalszego otoczenia.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości, mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p> <p>Wzmacnianie pozytywnych zachowań wobec osób chorych i niepełnosprawnych,</p> <p>Rozwijanie właściwych zachowań profilaktycznych wynikających ze specyfiki sytuacji zdrowotnej.</p>	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p> <p>Kształtowanie postaw i promowanie działań</p>	<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawione na rozwiązania charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko i długoterminowych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.</p> <p>Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.</p> <p>Wzmacnianie zachowań prozdrowotnych wobec swojego organizmu.</p> <p>Podjęcie akcji</p>

	<p>promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p> <p>Kształtowanie dobrych praktyk wypracowanych na pierwszym etapie edukacji</p>			<p>rozwijających właściwe zachowania wobec organizmu – przyjmowanie leków, stosowanie się do zaleceń lekarskich</p>	<p>na rzecz osób chorych</p> <p>Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu życia człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.</p>
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p> <p>Podjęmowanie działań</p>

	<p>inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p> <p>Podejmowanie akcji na rzecz osób potrzebujących.</p> <p>Kontynuacja dobrych praktyk wypracowanych w pierwszym etapie edukacji – podtrzymywanie relacji z chorymi i niepełnosprawnymi osobami</p>	<p>wiedzę. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów, nie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów, a także osób słabych i doświadczonych słabym zdrowiem</p>			<p>opiekuńczych wobec młodszych kolegów i koleżanek.</p>
<p>Kultura – wartości normy i wzory zachowań</p>	<p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat</p>

	<p>procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p> <p>Rozwijanie szacunku do osoby patrona szkoły – Jana Pawła II, poznanie jego życiorysu i dorobku</p> <p>Kształtowanie odpowiedzialności za realizację podejmowanych zadań i obowiązków</p>	<p>emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>Kształtowanie postaw uczniów wobec świata i ludzi w myśl drogowskazów Jana Pawła II</p>	<p>wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p> <p>Poznanie wskazań Jana Pawła II dla młodzieży w kontekście realizacji swoich zadań a także relacji wobec osób chorych i starszych; kształtowanie świadomości i przyjmowanie właściwych postaw wobec poszanowania godności człowieka</p>	<p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p> <p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p> <p>Poznanie osoby Jana Pawła II jako człowieka liczącego się w świecie i podejmującego trudne tematy, pokój na świecie, prawo do niepodległości i tożsamości narodowej</p>	<p>zasad humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p> <p>Podejmowanie działań wychowawczych rozwijających empatię, w duchu poszanowania godności drugiego człowieka przybliżenie postaci patrona, jako wzoru w kontaktach z innymi, a także człowieka mającego pasje i ceniącego rzetelne wywiązywanie się z podejmowanych obowiązków</p>
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu -podstawy negocjacji i mediacji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p>	<p>Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.</p>	<p>Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym</p>	<p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji</p>

	<p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p> <p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.</p> <p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p>	<p>zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi</p> <p>na pytania: Kim jestem?</p> <p>Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p>
--	--	--	---	---	---

V. ORGANIZACJA I SPOSÓB REALIZACJI (formy i metody)

Program obejmuje okres 2023 - 2028 ze względu na fakt, iż Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny ma charakter otwarty i będzie zmieniany w zależności od potrzeb środowiska, zaistniałych problemów, kierunków polityki państwa na dany rok, oraz wniosków powstałych na bazie przeprowadzonej ewaluacji cząstkowej. Na tej podstawie będzie opracowywany ramowy plan działań wychowawczo-profilaktycznych na dany rok szkolny, który będzie wskazywał kierunki działań dla wychowawców klas. Będzie on stanowił załącznik do programu.

Formy pracy:

- prelekcje dla rodziców/uczniów /nauczycieli
- prezentacje multimedialne,
- zajęcia warsztatowe,
- treningi umiejętności,
- szkolenia,
- rozmowy,
- spotkania,
- zajęcia wychowawcze,
- udział w spektaklach teatralnych/ festynach,
- uroczystość rozpoczęcia i zakończenia każdego roku szkolnego,
- pasowanie na ucznia klasy I,
- pasowanie na czytelnika,
- obchody Dnia Edukacji Narodowej,
- obchody Rocznicy Odzyskania Niepodległości,
- obchody uchwalenia Konstytucji 3-go Maja,
- Mikołajki,
- Andrzejki,
- Dzień Patrona Szkoły,
- Przegląd Pieśni i Piosenki Patriotycznej,
- powitanie wiosny,
- spotkania z okazji:
 - Dnia Babci i Dziadka,
 - Dnia Kobiet,
 - Dnia Matki,
- obchody Dnia Dziecka.
- kultywowanie tradycji świątecznych:
 - spotkanie opłatkowe i wigilie klasowe,
 - kiermasze świąteczne (wykonywanie ozdób świątecznych i strojenie choinki),
 - Jasełka,
 - spotkanie Wielkanocne,
- rozgrywki sportowe międzyszkolne i wewnątrzszkolne,
- wyjścia do DPS, szpitala dziecięcego
- konkursy,
- aktywne włączanie się w akcje społeczne:
 - apele, na których omawiane są sprawy bieżące szkoły,
 - sprzątanie świata,
 - akcje charytatywne,
- wycieczki do miejsc historycznych w naszym regionie

- zabawy szkolne, np.: zabawa andrzejkowa, zabawa karnawałowa, inne, organizowane z inicjatywy Samorządu Uczniowskiego i poszczególnych klas
- wyjazdy do kina, muzeum, teatru,
 - udział w przedstawieniach teatrzyków przekazujących treści humanistyczne, ekologiczne, historyczne itp.
 - spotkania z ciekawymi ludźmi, twórcami ludowymi.

Wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Wszystkie zajęcia uwzględniają założenia Programu wychowawczo - profilaktycznego.

Metody pracy:

- gry i zabawy,
- dyskusje,
- dramy,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna,
- metoda projektów,
- symulacje,
- warsztaty,
- treningi umiejętności,
- rozmowy, pogadanki,
- filmy edukacyjne.

VI. PROCEDURA BADANIA EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU – ewaluacja

Końcowa ewaluacja szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego odbędzie się po pięciu latach jego realizacji. Efekty działań wychowawczo – profilaktycznych będą monitorowane na bieżąco. Na koniec każdego roku członkowie rady pedagogicznej zdają sprawozdanie z pracy opiekuńczo-wychowawczej i działań profilaktycznych i określą kierunki działań wychowawczo-profilaktycznych na kolejny rok szkolny. Na tej podstawie powołany do tego zadania zespół rady pedagogicznej opracowuje raport ze stanu realizacji celów programu wychowawczo-profilaktycznego oraz stanu zagrożeń wychowawczych. Przedstawi go radzie pedagogicznej na sierpniowym posiedzeniu oraz radzie rodziców na początku roku szkolnego. Rada rodziców zobowiązana jest w terminie 30 dni od dnia otrzymania raportu, przekazać wnioski do aktualizacji programu wychowawczo-profilaktycznego. Wychowawcy uwzględniają wnioski i rekomendacje w klasowym planie wychowawczo-profilaktycznym.

Cele ewaluacji częściowej:

- uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu,
- poznanie ewentualnych braków i trudności, które występują w czasie realizacji programu.

Metody ewaluacji częściowej:

- rozmowa z odbiorcami programu (uczniami w czasie zajęć lekcyjnych i rodzicami w czasie zebrań klasowych),
- przeprowadzenie badań w oparciu o te same narzędzia, którymi posłużono się podczas diagnozy sytuacji szkolnej,
- analiza sytuacji wychowawczej poszczególnych klas przygotowana przez wychowawców na koniec każdego semestru
- analiza dokumentacji pedagoga szkolnego i semestralnych sprawozdań z realizacji zadań,

- konsultacje z nauczycielami.

Cele ewaluacji końcowej:

- uzyskanie informacji o poziomie wiedzy i umiejętnościach uczniów po realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego,
- poznanie oczekiwań odbiorców programu w następnych latach jego realizacji.

Mierzalne wskaźniki ewaluacji:

- Prawidłowa reakcja uczniów w sytuacjach zagrożenia.
- Posiadanie wiedzy na temat zasad racjonalnego żywienia.
- Zachowanie higieny osobistej przez ucznia.
- Umiejętność dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne.
- częstotliwość występowania zachowań agresywnych
- Umiejętność organizowania przez uczniów czasu wolnego.
- Posiadanie wiedzy na temat konsekwencji niebezpiecznych zachowań.
- Doskonalenie umiejętności wychowawczo-profilaktycznych nauczycieli.
- Współpraca rodziców ze szkołą i dostrzeżenie problemów własnego dziecka.

Metody zbierania informacji

- obserwacja pod kątem zachowań prospołecznych i prozdrowotnych,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- analiza frekwencji uczniów,
- wywiady z uczniami, z nauczycielami, pracownikami szkoły, rodzicami uczniów,
- ankiety.

VII. WYKAZ LITERATURY

1. Gaś Z., Poleszak W.: Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo-profilaktyczny szkoły. ORE Warszawa 2017.
2. Borowik J., Kolemba M.: Treści i formy działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i placówki. ORE Warszawa 2017.
3. Konopczyński M., Mity o wychowującej szkole czyli zadania wychowawczo-profilaktyczne współczesnej szkoły. ORE Warszawa 2017.
4. Gaś Z., Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły. ORE Warszawa 2017.
5. www.reformaedukacji.men.gov.pl
6. www.ore.edu.pl

VIII. ZAŁĄCZNIKI:

1. Analiza ilościowa badań dotyczących oceny stanu oddziaływań profilaktycznych (dostępna w szkole)
2. Analiza jakościowa w/w wyników przeprowadzona przez zespół nauczycieli powołany ds. opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego (dostępna w szkole)
3. Ramowy plan działań wychowawczo – profilaktycznych zaplanowanych na rok szkolny 2023/2024 w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w szkole oraz wybranych (dotyczących) punktów polityki oświatowej
4. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024

Program wychowawczo - profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie:

Patrycja Woźniak- pedagog
Paulina Dzierżak-Bartocha - nauczyciel
Iwona Markiewicz - nauczyciel

Rada Rodziców

Załącznik nr 3

RAMOWY PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH ZAPLANOWANYCH NA ROK SZKOLNY 2023/2024 W OPARCIU O DIAGNOZĘ SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ W SZKOLE ORAZ WYBRANYCH (DOTYCZĄCYCH) PUNKTÓW POLITYKI OŚWIATOWEJ

	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice
Działania edukacyjne	<p>Kształtowanie umiejętności :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązywania kontaktów z rówieśnikami 2. Konstruktywnego rozwiązywania konfliktów z rówieśnikami (nauczenie strategii) 3. Radzenia sobie z problemami 4. Radzenie sobie ze stresem w sposób najbardziej odpowiedni dla siebie 	<p>Wykorzystywanie techniki kontraktu klasowego.</p> <p>Uwzględnianie w programie wychowawczym klasy zapotrzebowania na zajęcia dotyczące radzenia sobie z konfliktami rówieśniczymi, ze stresem, właściwego nawiązywania kontaktów rówieśniczych oraz profilaktyki alkoholowej i nikotynowej.</p> <p>Realizacja projektów edukacyjnych we współpracy (podział na grupy, przygotowanie w domu, prezentacja na forum klasy).</p> <p>Modelowanie swoim zachowaniem właściwych postaw wobec współpracowników, uczniów poparte reprezentowaniem określonego systemu wartości.</p> <p>Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i</p>	<p>Możliwość udziału w zajęciach rozwijających umiejętności rodzicielskie (warsztaty tematyczne w miarę zgłaszanych potrzeb)</p> <p>Możliwość korzystania z doradztwa pedagogicznego i psychologicznego w PPP.</p> <p>Możliwość nabycia umiejętności związanych z właściwym nadzorowaniem korzystania przez dzieci z internetu, portali społecznościowych (zakładanie blokad rodzicielskich, przeglądanie historii logowania)</p>

		potrzebującym, Modelowanie właściwych sposobów wyrażania złości, radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych, stresowych.	
Działania informacyjne	<p>Zna zasady obowiązujące w relacjach z rówieśnikami, wie czego nie może robić.</p> <p>Zna skutki i konsekwencje niewłaściwych zachowań.</p> <p>Zna prawa ucznia doświadczającego dręczenia z użyciem internetu, źródła pomocy (tablice informacyjne, ulotki).</p> <p>Zna zasady korzystania ze źródeł zawartych w internecie</p> <p>Potrafi ocenić własne ryzyko uzależnienia od komputera na podstawie testu – w miarę potrzeb</p> <p>Ma wiedzę na temat szkodliwości alkoholu, skutków jego nadużywania, wczesnych inicjacji alkoholowych.</p>	<p>Zwrócenie uwagi rodzicom na negatywne wzorce środowiskowe: agresja, palenie tytoniu, niedostateczne spędzanie czasu wolnego z dziećmi (wyniki badań).</p> <p>Dokształcanie w zakresie rozpoznawania uzależnień od komputera, cyberprzemocy.</p>	<p>Świadomość w zakresie istniejących czynników ryzyka i czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi (zapoznanie z wynikami badań określających poziom zapotrzebowania i obszary profilaktyki)</p> <p>Spotkanie ze specjalistą w ramach wywiadówki, informacje zamieszczane na stronie internetowej służące:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poszerzaniu wiedzy na temat symptomów uzależnienia od komputera, internetu, skutków psychicznych, fizycznych i społecznych; • rozwojowi świadomości w zakresie ryzyka doświadczania przez dzieci cyberprzemocy, bądź bycia sprawcą przemocy internetowej. • poszerzaniu wiedzy na temat konsekwencji prawnych, źródeł

			pomocy.
Działania interwencyjne	<p>Objęcie indywidualną pomocą psychologiczno-pedagogiczną</p> <p>Kierowanie do specjalistów w sytuacjach kryzysowych</p> <p>Rozwijanie motywacji do zdobywania wiadomości, do nauki, w dążeniu do osiągnięcia celów</p>	<p>Rozpoznawanie bieżących sytuacji związanych z presją rówieśniczą, podejmowaniem zachowań ryzykownych. Podejmowanie działań interwencyjnych we współpracy z pedagogiem szkolnym i rodzicami.</p> <p>Rozpoznawanie środowiskowych potrzeb uczniów. Wyznaczanie kierunków działań wspólnie z przedstawicielami instytucji gminnych i innych odpowiedzialnych za pomoc i wsparcie społeczne.</p> <p>Przeprowadzanie diagnozy potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, w miarę potrzeb</p> <p>Realizacja zajęć rozwijająco - motywujących dla uczniów z klasy VI</p>	Dostęp do specjalistycznego poradnictwa, doradztwa, numeru telefonu zaufania
Działania alternatywne	<p>Dostęp do wybranych kół zainteresowań: zajęcia sportowe, plastyczne, chór</p> <p>Rozwijanie aktywności fizycznej</p> <p>W miarę możliwości zajęcia dodatkowe dostosowane do zgłaszanego zapotrzebowania, preferencji uczniów.</p> <p>Możliwość doświadczania sukcesu poprzez prezentację swoich</p>	<p>Promowanie działań alternatywnych proponowanych przez środowisko: bibliotekę, parafię, GOKiS (pokazywanie oferty, udział w działaniach)</p> <p>Organizowanie akcji czytelniczych (np. dzieci starsze czytają młodszym, dziadkowie wnukom)</p> <p>Organizowanie akcji/ aktywności fizycznych</p>	

	osiągnięć, wytworów Rozwijanie umiejętności z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.	Realizacja lekcji/koła zainteresowań z wykorzystaniem zakupionego sprzętu w ramach programu	
Zmiana przepisów	Zasady obowiązujące podczas przerw lekcyjnych i czasu pozalekcyjnego.	Ustanowienie/weryfikacja procedur związanych z ujawnieniem cyberprzemocy, stalkingu. Kontrakty i regulaminy klasowe. Przestrzeganie Procedury kontaktów z rodzicami Nowelizacja Statutu Szkoły – znajomość	Przypomnienie zasad bezpieczeństwa Przestrzeganie Procedury kontaktów z rodzicami Nowelizacja Statutu Szkoły – zapoznanie się
Zmiana organizacyjne	Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń miasteczka ruchu drogowego, boiska do piłki nożnej, ogrodzenie, w tym zmienione miejsca parkingowe	Właściwie realizowane dyżury nauczycieli Przestrzeganie zasad	Włączanie rodziców w proces edukacyjny (rodzic jako ekspert w jakiejś dziedzinie) Dostosowanie się do nowych zasad parkowania

Załącznik nr 4

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024)

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego .
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.